

**INFORME DE LA GERENT SOBRE LA SITUACIÓ ECONÒMICA
DE LA UPC**

Document informatiu

DOCUMENT CU 6/2 2014

24 de febrer de 2014

INTERVENCIÓ AL CLAUSTRE 24-2-2014

Hem preparat un informe de la situació econòmica de la Universitat que inclou diversos apartats, des de la previsió de tancament de l'exercici 2013 fins a les accions que s'estan duent a terme en relació a l'àmbit econòmic, passant per l'elaboració del pressupost d'enguany.

Començant per la **previsió de tancament d'exercici**, hores d'ara podem dir que s'estima que tancarem l'any 2013 amb un dèficit d'uns 3 milions d'euros; òbviament aquesta xifra es confirmarà amb l'auditoria de la que després parlaré, però entenem que és una aproximació molt realista. L'explicació d'aquest dèficit és bàsicament que s'han rebut molts menys ingressos dels esperats; es va fer una previsió molt optimista. La despesa es va reduir substancialment, però els ingressos no van tenir el comportament esperat, d'aquí el dèficit previst.

Com sabeu, la legislació vigent exigeix que quan es tanca amb dèficit, cal, o bé incorporar la quantitat corresponent al pressupost de despeses de l'any següent, o bé fer un **pla d'estabilitat** pressupostària que s'ha d'acordar amb el govern català. En aquest sentit, també vull informar que ja s'ha acordat amb la Direcció General d'Universitats que el dèficit no s'incorporarà com a despeses d'aquest any donat que ens provocaria un pressupost inviable, però que si es farà un Pla d'estabilitat. I vull explicar en què consistirà aquest pla. El que farem és que el nostre pressupost d'ingressos i despeses i les mesures que adoptem per assolir l'equilibri pressupostari, seran el Pla; és a dir, no caldrà fer cap pla de mesures especials, ni comprometre'ns a accions futures, per als propers anys, sinó que el que farem és acordar amb la Generalitat que les accions previstes per aquest any, de les que parlaré després, seran les que conformaran el Pla d'estabilitat.

En segon lloc, voldria explicar la **situació de la tresoreria de l'any**. S'ha fet una planificació dels cobraments i pagaments, tenint en compte el comportament dels mateixos durant l'any 2013. I d'aquesta previsió, ja es detecta que tenim problemes de tresoreria en diversos mesos de l'any, als mesos de juny i desembre que coincideixen amb les pagues extres, però no només en aquests mesos.

Sabeu que en aquests moments la Universitat disposa de dues **pòlisses de crèdit** per un valor total de 26 milions d'euros, però aquestes pòlisses no són suficients per fer front a tots els pagaments que tenim, raó per la qual, ja estem treballant per tal de poder, o bé incrementar alguna de les pòlisses actuals, o bé negociar una nova pòlissa amb una altra entitat bancària. En aquest sentit, ja s'ha començat a treballar amb algunes entitats i també s'ha informat a la Generalitat d'aquesta necessitat i, tot i que no es fàcil obtenir més crèdit per a les Administracions, esperem poder resoldre la qüestió en els propers mesos.

Lligat amb Tresoreria, també us vull informar d'una novetat que ens ha preocupat però que ja tenim en vies de solució. Es tracta del fet que Hisenda ha comunicat a totes les universitats, de fet a totes les entitats de l'Administració, que no es pot **aplaçar més l'IRPF**. Com sabeu, aquesta era una mesura que es venia fent a la Universitat des de fa molts mesos i que permetia anar endarrerint els pagaments. Doncs bé, tot i que hem demanat que es reconsideri l'aplicació d'aquesta mesura (totes les universitats afectades ho farem), creiem que finalment Hisenda no permetrà aplaçar més pagaments, lo qual significa als nostres efectes que hem de pagar cada mes el que ens pertoca més un dels mesos aplaçats. Aquesta acció impacta clarament en la nostra delicada tresoreria, raó per la qual, immediatament després de conèixer aquest fet, vam contactar amb la Direcció General d'Universitats i després de diverses converses, ja s'ha concretat que el govern ens anirà transferint cada mes una quantitat que serveixi per fer front al pagament aplaçat d'IRPF i, aquesta quantitat mensual servirà per anar reduint el deute que la Generalitat té amb nosaltres. Creiem que és una bona solució que ens permet d'una banda no incrementar els problemes de tresoreria i, d'altra, reduir el deute que la Generalitat té amb nosaltres.

Vull fer esment a una altra qüestió relacionada amb la tresoreria, **la morositat**. És veritat que nosaltres no som un exemple en quan al pagament als proveïdors perquè estem pagant tard, però també hi ha una altra realitat que és els problemes que tenim per cobrar les nostres factures. En aquest sentit, detectem problemes importants tant en el CTT com en els convenis de cooperació educativa. Us vull informar que estem

treballant per tenir un procés específic i exigent en aquest àmbit, que podria arribar a la impossibilitat de contractar o enviar estudiants a empreses moroses. Vull demanar-vos la vostra col·laboració en aquesta tasca; és veritat que a vegades els nostres clients no paguen perquè no estan d'acord totalment o parcialment amb el nostre servei, però sinó és aquest el cas, hem d'aconseguir que ens paguin en el temps previst perquè així disposarem de més tresoreria i ens evitarem problemes.

En tercer lloc, vull informar-vos sobre les **línies de treball del pressupost 2014**. Tenim una màxima, un eslògan que és el que consta a la transparència: OBJECTIU IRRENUNCIABLE, EQUILIBRI PRESSUPOSTARI.

No ens podem permetre seguir generant un dèficit anual, hem de canviar la tendència, aconseguir l'equilibri i, si és possible, en els propers anys, aconseguir un superàvit que ens permeti anar eixugant el dèficit acumulat que tenim i, la vegada, posar en marxa noves polítiques. Per tant, insisteixo, ens proposem assolir aquest equilibri. I per fer-ho, les línies en les que estem treballant són les que consten en la transparència que esteu veient.

D'una banda, pel que fa als **ingressos**, el primer que farem serà fer una estimació moderada. Tots sabem que un pressupost és una estimació, una previsió i, en aquest sentit, és raonable que hi hagin modificacions respecte al previst, però donades les circumstàncies, el que volem és que les modificacions siguin les mínimes, raó per la qual, farem una previsió el màxim acurada possible, basada en el comportament dels ingressos en el 2013 i amb unes previsions el màxim de realistes. No volem que ens passi el que us he explicat que va passar l'any passat.

Però tot i la prudència, si que estem fent **accions que ens haurien de permetre incrementar** els ingressos durant l'any. Les accions són les que es detallen aquí.

D'una banda, fer una **política d'espais i patrimonial** que ens permeti rendibilitzar al màxim el que tenim, ja sigui via lloguer o via alienació, és a dir venda d'algun dels nostres edificis si fos necessari.

D'altra banda, ens proposem **coresponsabilitzar a les unitats amb ingressos, a les entitats vinculades i a les entitats del grup** del pagament de les despeses de serveis i subministraments. Ara mateix, en moltes ocasions aquestes despeses les està finançant la Universitat i entenem que no ha de ser així.

També estem **revisant les tarifes en general**; recentment es van aprovar unes tarifes al Consell de govern però ja vam anunciar que estaven en procés de revisió i que, per tant, podien ser susceptibles de variacions en el moment en que aprovéssim el pressupost. És possible per tant, que modifiquem algunes de les tarifes actuals

Lògicament, una de les altres vies d'incrementar els ingressos és **rendibilitzar el coneixement i les activitats acadèmiques**; en aquest sentit, es tracta de veure si podem afegir noves activitats de formació o de treball d'assessorament extern o contractes que ens permeti generar nous recursos.

I per últim, estem treballant també en un objectiu força complicat que és el de plantejar un **nou model de finançament** del sistema universitari. En els últims anys s'ha plantejat la necessitat de la seva revisió; és difícil perquè els recursos que el govern destina al sistema no s'incrementen ni es preveu que s'incrementin en els propers anys, de manera que serà difícil repartir-los de forma diferent, però creiem que, com ha dit el rector, cal insistir en que el model incorpori factors que ara mateix no considera suficientment

Pel que fa a les **despeses**, igual que en els ingressos parlava de prudència en la seva previsió, en despeses parlem de rigor, de contenció i en algun cas, de reducció.

Estem fent una **anàlisi exhaustiu** de les despeses, no donant cap per necessària pel fet que s'hagi vingut fent en els últims temps. Estem per tant, replantejant el destí de tots els recursos partint de que al capítol I de despeses de personal no ens plantegem fer cap acció específica de reducció, sinó que del que es tracta és de contenir la despesa, reduint-la només en la mesura del propi comportament vegetatiu de les plantilles.

En canvi, si estem treballant en la reducció del capítol II de despeses de funcionament i, si escau, en el capítol IV

D'altra banda, estem també **revisant els compromisos adquirits** amb entitats externes **i els convenis** amb entitats del grup o entitats vinculades. Creiem que la universitat ha estat generosa en els últims temps i, donades les circumstàncies, haurem de reequilibrar la situació, per tal de reduir la nostra despesa.

També estem treballant en **noves propostes organitzatives o de gestió** que impliquin estalvi i més eficiència. Per exemple, en sumar contractes ara dispersos de manera que es puguin fer concursos més amplis que generin menys despesa, o bé fer procediments de compres centralitzades que permetin obtenir millors resultats per la universitat.

Com no podia ser d'una altra manera, serem **rigorosos en el compliment de la normativa**; dit d'una altra manera, no autoritzarem cap despesa per a la qual no hi hagi un crèdit pressupostari previst. Creiem que aquesta és la nostra obligació, i una bona manera de controlar el pressupost

D'altra banda, estem analitzant els **romanents**. Se perfectament que aquesta és una mesura que, juntament amb alguna altra preocupa a la comunitat. Se que moltes vegades els romanents provenen de l'esforç d'estalvi de les unitats i també dels ingressos generats per les unitats. Però no m'agrada enganyar i la realitat és que incorporar romanents significa generar més capacitat de despesa; com he explicat en alguns foros, si tenim 100 d'ingressos i 100 de despeses i a això li sumem 2 de romanents, estem generant un dèficit directe de 2. Per aquesta raó, ho estem treballant i, tot i que no és segur, no descarto que els romanents no es puguin incorporar al pressupost d'aquest any 2014

Per últim i, com a **mesura d'estalvi energètic** i, com ja s'ha fet en altres ocasions, es preveu el tancament dels edificis en períodes festius, tancament que es farà tenint en compte les necessitats dels i de les estudiants i, per tant, preveurem algun mecanisme que permeti disposar d'algunes biblioteques i aules d'estudi.

Per últim, en relació al pressupost, també us vull explicar que estem revisant tots els **compromisos i riscos** que tenim i que anem descobrint, retorns de préstecs, compromisos de cofinançament d'algunes inversions, etc. Volem tenir l'escenari present i futur clar perquè aquesta és la única manera de fer previsions realistes

Volem aprofitar l'ocasió per **comentar-vos algunes qüestions afegides** que d'una o altra manera tenen a veure amb la economia de la Universitat:

D'una banda **l'auditoria financera**. Ja es va convocar el concurs d'auditoria i recentment s'ha signat ja l'adjudicació, per tant, en un termini breu tindrem els resultats. El plec de condicions recull els elements habituals d'una auditoria, és a dir l'auditoria financera i l'elaboració dels comptes anuals, però hem afegit un element nou que és l'anàlisi en profunditat d'allò que considerem necessari, de manera que amb el treball d'anàlisi que estem fent, si considerem que hi ha algun àmbit que requereix d'un estudi específic, ho podem sol·licitar

D'altra banda, s'està desenvolupant una **auditoria d'espais**, amb l'objectiu de tenir un mapa clar dels espais que disposem, que superen els 400.000 m² i que estan ubicats en diferents campus. La idea és fer una anàlisi exhaustiu dels m² disponibles per cada unitat i en cada edifici i, una vegada tinguem l'escenari clar, fer una política de racionalització d'ús dels espais, tenint en compte òbviament els diferents usos dels mateixos.

I lligat amb els espais, també estem treballant per tal de tenir un **mapa patrimonial**, en el que identifiquem el nostre patrimoni, la seva possible disposició i el seu valor, per a lo qual es farà una taxació. Ja tenim una primera aproximació, però cal treballar-la més. Aquest mapa, juntament amb l'auditoria d'espais, ens ha de permetre d'una banda valorar oportunitats de lloguer/venda o altres operacions sobre el nostre patrimoni, però a la vegada, ser més eficients en l'ús dels nostres recursos.

Com ha dit el rector i jo mateixa al parlar del pressupost, s'està fent una anàlisi exhaustiu de les **entitats del grup i de les entitats vinculades**, no només des de la perspectiva d'oportunitat i estratègia general, sinó també des de la perspectiva dels compromisos econòmics que tenim. I, en aquest

sentit, tot i que l'anàlisi no està finalitzat, sí hem detectat ja algunes qüestions en quan a la nostra participació econòmica en elles, que s'estan revisant i que han de suposar una menor despesa per nosaltres i un major compromís d'obtenir ingressos i retorn per a la universitat per part d'elles

Un altre tema del que segur s'ha parlat en altres ocasions és el de la **comptabilitat analítica**. Aquesta és una eina important de la que encara no disposem totalment, però sí és cert que ja fa temps que des de l'àmbit d'economia s'està treballant. La intenció que tenim és seguir treballant en ella per tal de, en els propers mesos, poder tenir informació de costos reals. No se li escapa a ningú que estem parlant d'una eina delicada, en primer lloc perquè és fonamental establir uns criteris d'imputació de despesa el més realistes possibles, però en segon lloc perquè els resultats acostumen a no agradar a tothom. El nostre compromís és treballar-ho de la forma més objectiva possible per tal de disposar d'informació real que permeti ajudar a la presa de decisions

Per últim, i amb això acabo, voldríem fer cinc cèntims sobre un dels temes dels que s'està parlant en els últims temps, **la consorciació de serveis**. Com sabeu, recentment es va constituir el CSUC, el Consorci de serveis universitaris, del que la UPC, com la resta de les universitats catalanes, forma part. L'objectiu d'aquest Consorci és posar en marxa i gestionar projectes i accions que permetin no només compartir objectius, sinó sobre tot, estalviar despeses a les universitats. Hores d'ara s'han fet ja algunes accions conjuntes (encara que no unànimes), però actualment s'està treballant en diversos projectes que creiem ens seran útils per poder mantenir el servei que prestem, però fer-ho a uns preus més ajustats. En concret, algunes de les idees que han sorgit i sobre les que s'està treballant són les de consorciar les telecomunicacions i telefonia, la reprografia i impressió, i el renting d'equipament d'informàtica; a la vegada, es comença a plantejar la possibilitat de disposar d'aplicatius de gestió comuns a totes les universitats per determinats àmbits. Aquesta última acció és la més complexa perquè cada universitat és un món, però creiem que cal treballar-hi i analitzar objectivament si és bo o no per nosaltres participar.

Bé, fins aquí l'informe. Quedo a la vostra disposició per tot allò que considereu